

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Programului național în domeniul concurenței și al ajutorului de stat pentru anii 2016-2020

Condițiile care au impus elaborarea Programului

Programul național în domeniul concurenței și al ajutorului de stat este elaborat în vederea implementării prevederilor din Strategia Moldova 2020 (Legea nr. 166 din 11.07.2012 pentru aprobarea Strategiei Naționale de dezvoltare „Moldova 2020”) cu privire la concurență, pentru o aplicare mai coerentă a Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139 din 15.06.2012, în conformitate cu prevederile capitolului 10 ”Concurența” din Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, ratificat de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 112 din 02.07.2014 și prevederile Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană în perioada 2014-2016 (Hotărârea de Guvern nr. 808 din 10.07.2014).

Din punct de vedere economic, elaborarea și implementarea acestui document decurge din necesitatea deschiderii sectoarelor economice către concurență, creșterea nivelului de transparență și accesibilitate a pietelor, utilizarea eficientă a resurselor publice, în vederea asigurării creșterii bunăstării consumatorilor.

Principalele prevederi ale Programului

Programul prevede o abordare complexă și strategică a problemelor, obiectivelor și acțiunilor ce se impun de a fi realizate în perioada 2016-2020, fiind racordat, sub aspect temporal, la perioadele de realizare a celor mai importante documente de politici strategice ale Republicii Moldova, în primul rând, Strategia Moldova 2020.

Scopul Programului îl reprezintă dezvoltarea mediului concurențial loial în vederea sporirii competitivității Republicii Moldova și creșterii bunăstării consumatorilor. În Program sunt trasate 3 obiective generale, după cum urmează:

1. Asigurarea unui mediu adecvat principiilor economiei de piață și concurenței loiale pentru a oferi aplicarea eficientă a principiilor de concurență
2. Instituirea unui mecanism performant în domeniul acordării ajutorului de stat
3. Promovarea culturii concurențiale în cadrul societății.

De asemenea, în Program sunt identificate 7 obiective specifice și 56 de acțiuni ce urmează a fi întreprinse pentru realizarea acestor obiective

În procesul de elaborare a proiectului Programului au fost consultate documentele similare din alte țări, organizate ateliere de lucru, solicitate avize din partea autorităților publice centrale, autorităților publice autonome de reglementare, comunității științifice, mediului de afaceri, instituțiilor de consultanță economică și juridică.

Astfel, Consiliul Concurenței a expediat în adresa a 32 autorități publice centrale și de reglementare, precum și 107 asociații profesionale și de business, formularul de identificare a barierelor anticoncurențiale. Ca răspuns din partea autorităților publice au fost recepționate 29 de formulare și 5 scrisori de informare, iar din partea asociațiilor au fost recepționate 23 formulare. În cadrul conferinței anuale a Consiliului Concurenței din 02.06.2015, au fost prezentate principalele prevederi ale conținutului Programului.

Ulterior, proiectul Programului a fost expus pe pagina web a Consiliului Concurenței – www.competition.md. Pentru completarea și îmbunătățirea conținutului acestuia, 17 autorități publice centrale și instituții ale statului, dintre care 9 ministere, 7 autorități de reglementare, Academia de Științe, 4 asociații de business și consultanță, au oferit propuneri și recomandări de îmbunătățire a conținutului proiectului Programului.

Având în vedere propunerile înaintate de instituțiile respective, precum și expertiza oferită de consultanții proiectului UE “Suport pentru Consiliul Concurenței”, conținutul proiectului Programului a fost îmbunătățit și prezentat public în cadrul conferinței internaționale din 30.06.2016 dedicată Zilelor Concurenței, fiind plasat pe pagina web a Consiliului Concurenței.

Proiectul Programului a fost discutat în cadrul ședinței Plenului Consiliului Concurenței din 26.08.2016.

În urma implementării Programului se estimează atingerea următoarelor rezultate:

- Obținerea unui mediu concurențial loial și asigurarea creșterii PIB-ului - un mediu concurențial loial are efecte asupra creșterii bunăstării consumatorului, care obține servicii de calitate la tarife/prețuri stabilite în conformitate cu legea cererii și a ofertei. Aceasta înseamnă reducerea Indicatorului de reglementare a pieței produselor de 1,52 ori: de la 2,48 (în prezent, anul 2016) la 1,55 către anul 2020, ceea ce va asigura totodată o accelerare a creșterii anuale a PIB-ului pe cap de locuitor cu 0,56 %.
- Simplificarea procedurilor de administrare a afaceri și reducerea barierelor administrative - se estimează că îmbunătățirile propuse pentru actele permissive și soluțiile de tipul ghișeului unic, vor genera economii semnificative din punct de vedere al costurilor suportate de agenții economici, prin reducerea costurilor administrative.
- Utilizarea eficientă a resurselor publice în cadrul mecanismului ajutorului de stat, ceea ce va contribui la reducerea ponderii ajutorului de stat în PIB până la 1%, conform mediei Uniunii Europene.
- Onorarea angajamentelor prevăzute în acordurile internaționale, creând astfel premise pentru relații comerciale reciproc avantajoase și sustenabile cu țările Uniunii Europene, precum și pentru dezvoltarea imaginii de țară a Republicii Moldova pe plan extern.

Fiecare acțiune din Program are responsabil de implementare: autorități ale administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare. În procesul de implementare a prezentului Program, autoritățile responsabile vor colabora cu alte autorități publice centrale și locale, organizațiile neguvernamentale și profesionale, mediul academic, comunitatea de experți, mass-media, precum și cu partenerii internaționali de dezvoltare ai Republicii Moldova.

Pentru implementarea activităților ce se referă la liberalizare, deschiderea sectoarelor către concurență, autoritățile publice responsabile vor elabora planuri de acțiuni în parteneriat cu Consiliul Concurenței, în care vor fi evidențiate aspectele juridice și practice de realizare a unor măsuri care să conducă la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare a mediului concurențial loial, fără a afecta alte obiective ale autorităților publice în domeniul economic, social sau politic.

Monitorizarea și evaluarea implementării Programului va ține de responsabilitatea Guvernului și Consiliului Concurenței. Monitorizarea se va efectua în baza indicatorilor de progres și indicatorilor de rezultate, care vor permite de a urmări și evalua în dinamică realizarea obiectivelor generale stipulate în Program.

Consiliul Concurenței, în baza acumulării informațiilor de la toate autoritățile publice implicate în realizarea Programului, va elabora și prezenta anual Parlamentului Raportul de monitorizare a activităților privind implementarea Programului, formulând totodată propuneri de actualizare a conținutului acestuia în funcție de gradul de realizare a acțiunilor planificate și situația existentă.

Programul va avea un impact asupra întregii economii la nivelul procesului său fundamental de luare a deciziilor referitoare la evoluția pieței, investiții, cercetare și dezvoltare, politicile referitoare la ajutorul de stat, sistemele de achiziții publice, activitățile de import/export, ocuparea forței de muncă, sistemul vamal, etc.

Aspectul normativ

Ca urmare a acestui proiect va fi necesară operarea mai multor modificări în unele acte normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, cât și în unele acte legislative.

Aspectul financiar

Reieșind din faptul că proiectul în cauză este elaborat în vederea implementării prevederilor din Strategia Moldova 2020 (Legea nr. 166 din 11.07.2012 pentru aprobarea Strategiei Naționale de dezvoltare „Moldova 2020”), aprobarea prezentului proiect nu necesită cheltuieli financiare suplimentare, altele decât cele prevăzute în bugetul de stat, legate de elaborarea și implementarea proiectului dat.